

JAARVERSLAG

2023

CLIËNTENRAAD

SAMEN WERKEN AAN BETERE ZORG

fonteynenburg
MOGELIJKHEDEN WAARMAKEN!

Inhoud

Samen werken aan betere zorg	3
De wereld en de cliëntenraad	3
De cliëntenraad in 2023: Samenstelling	4
Taken van de cliëntenraad	4
Scholing en ontwikkeling van de cliëntenraad	5
De cliëntenraad in 2023: Taken en bevoegdheden	5
Instemmingsaanvragen	6
Adviesaanvragen	6
Initiatief Cliëntenraad	7
Ter informatie	7
Overige activiteiten van de cliëntenraad.	8
Vernieuwing Samenwerkingsovereenkomst	8
Contact achterban	9
Ten slotte	9

Samen werken aan betere zorg

Fonteynenburg vindt het belangrijk dat cliënten meedenken en meepraten over de zorg die Fonteynenburg biedt. De leden van de cliëntenraad kunnen vanuit hun ervaring reageren op plannen en verbetervoorstellen doen voor onderwerpen die voor cliënten van belang zijn. Op die manier kan het zorgaanbod zo goed mogelijk worden afgestemd op de wensen en behoeften van de cliënten. De cliëntenraad levert op deze manier een waardevolle bijdrage aan een goede zorg- en dienstverlening voor de cliënten.

Dat sluit aan bij de visie van Fonteynenburg: Samen werken aan betere zorg.

De wereld en de cliëntenraad

De situatie in de wereld ziet er niet goed uit. Oorlogen in Oekraïne, in Gaza, Jemen, in Sudan. Ook op landelijk niveau nemen de conflicten toe en staan mensen steeds meer tegenover elkaar. Of het nu gaat om klimaat, stikstof, migratie, de standpunten verharden zich en respect lijkt soms ver te zoeken.

Ook binnen Fonteynenburg zullen mensen verschillende meningen hebben over deze onderwerpen. Dat kan en dat mag. Zolang we elkaar met respect blijven behandelen en samen blijven werken aan een veilige omgeving voor medewerkers en cliënten, waar ieder welkom is.

De cliëntenraad in 2023: Samenstelling

De samenstelling van de cliëntenraad is in 2023 grotendeels ongewijzigd gebleven. Joep Toers verliet de cliëntenraad in april en vanaf oktober is Cindy Satter aangesloten als aspirant-lid. De andere leden zijn Thomas Casteleijn (voorzitter), Eline Steer (secretaris) Jose Overste-van Buuren, Stefan van Egmond, Ton IJspelder, Wijnanda Baak en Shandrich Richardson.

Helaas had een aantal leden in 2023 te maken met gezondheidsklachten, waardoor hun inzet tijdelijk beperkt werd. Het is positief dat de cliëntenraad ondanks dat goed gefunctioneerd heeft.

De verhouding tussen bestuurder en cliëntenraad kenmerkte zich door grote wederzijdse waardering. Keer op keer benadrukte de bestuurder de waarde van medezeggenschap, juist door de cliëntenraad.

Dat gaf de cliëntenraad de ruimte om kritisch te kijken naar de informatie die aangeleverd werd en zo nodig aanpassingen voor te stellen .

Dit leidde tot een prettige en vruchtbare samenwerking, op basis van wederzijds vertrouwen en respect.

Taken van de cliëntenraad

“De cliëntenraad behartigt de belangen van de cliënten in een zorginstelling of -organisatie.”.

Dat is kort gezegd de taak van de cliëntenraad, vastgelegd in de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 (Wmcz 2018). Die medezeggenschap kan op veel verschillende manieren gestalte krijgen.

De meest voor de hand liggende manier is door regelmatig overleg te hebben met de bestuurder over de gang van zaken binnen de organisatie. In dit overleg komen allerlei zaken aan de orde die binnen de organisatie van belang zijn, zoals de begroting en het jaarplan, maar ook de filosofie en visie van de organisatie. Afhankelijk van het onderwerp heeft de cliëntenraad informatierecht, adviesrecht of instemmingsrecht. Uiteraard kan de cliëntenraad ook zelf onderwerpen aandragen voor het overleg met de bestuurder.

In eerste instantie bespreken de leden van de cliëntenraad in hun onderling overleg de agendapunten. Het is daarbij belangrijk dat de cliëntenraad over voldoende en tijdige informatie beschikt. Daarna wordt met de bestuurder het onderwerp besproken en, afhankelijk van het onderwerp, advies uitgebracht of ingestemd met het voorgenomen besluit.

Twee keer per jaar vergadert de cliëntenraad in aanwezigheid van een van de leden van de Raad van Toezicht die zich specifiek bezighoudt met de belangen van de cliënten in diezelfde Raad.

Dit jaar is ook de medezeggenschap van de cliëntenraad bij de benoeming van dit lid van de Raad van Toezicht geregeld in een *Procedure werving leden RvT*, met daarin een actieve rol voor de cliëntenraad.

Naast de vergaderingen heeft de cliëntenraad ook in een inbreng in werkgroepen zoals Rookvrije ggz en het schoonmaakbeleid en is zij betrokken bij de ISO-audits. Ook is de cliëntenraad vertegenwoordigd in externe contacten zoals Kompasie in Den Haag en het CZ-overleg.

Scholing en ontwikkeling van de cliëntenraad

De cliëntenraad kent een vrij constante samenstelling. Dit heeft als voordeel dat er veel ervaring en kennis in de cliëntenraad aanwezig is. Dat komt de medezeggenschap ten goede. Echter naast ervaring is ook scholing belangrijk.

In samenwerking met LOC, Landelijk Overleg Cliëntenraden, heeft de cliëntenraad een cursus Medezeggenschap in de zorg gevolgd. Daarbij ging het niet om kant-en-klare antwoorden, maar werd de cliëntenraad gevraagd wat hun visie op goede zorg was en wat zij als visie en doelstellingen van medezeggenschap zagen.

Tijdens de cursus werd het belang van een jaarlijkse evaluatie van het functioneren van de cliëntenraad benadrukt. De cliëntenraad heeft dit ter harte genomen en op 3 augustus is de cliëntenraad hiervoor bijeengekomen.

Het was een goede bijeenkomst waarin in een open en prettige sfeer gekeken is naar de sterke en zwakke punten van de cliëntenraad.

Sterk punt was de onderlinge betrokkenheid en de groei die de cliëntenraad heeft doorgemaakt. Als zwak punt werd genoemd het contact met de achterban. Dit wordt met voorrang aangepakt door het opnieuw opstarten van de bezoeken aan de locaties en het werven van nieuwe leden.

In een onderlinge evaluatie is dit verder uitgewerkt.

Verbetering van het contact met de achterban en hoe dit vorm te geven zal ook voor het komend jaar uitgangspunt van de cliëntenraad zijn.

De cliëntenraad in 2023: Taken en bevoegdheden

In de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 (Wmcz 2018) is wettelijk vastgelegd wat de taken en bevoegdheden van de cliëntenraad zijn.

De cliëntenraad heeft instemmingsrecht over zaken op het gebied van:

- kwaliteit van zorg;
- veiligheid en hygiëne;
- voedingsaangelegenheden;
- geestelijke verzorging;
- recreatiemogelijkheden;
- ontspanningsactiviteiten en maatschappelijke bijstand.

De cliëntenraad heeft adviesrecht over zaken op het gebied van

- een fusie of samenwerking met andere instellingen;
- een verhuizing of verbouwing;
- het vaststellen van de begroting.

De cliëntenraad heeft informatierecht op alle informatie die nodig is om advies of instemming te kunnen geven. Ook moet de instelling het advies tijdig aanvragen, zodat het ook echt van invloed kan zijn op het besluit.

De cliëntenraad mag verder ook ongevraagd advies geven over onderwerpen die voor de cliënten van belang zijn. Dit valt onder het initiatiefrecht.

Op het eerste gezicht lijkt het instemmingsrecht het zwaarst te wegen: immers zonder instemming van de cliëntenraad kan een organisatie bepaalde besluiten niet nemen. Maar om een goede afweging te kunnen maken is het van groot belang dat de cliëntenraad op een juiste en volledige manier geïnformeerd wordt, en het liefst in een zo vroeg mogelijk stadium. De cliëntenraad is daarbij niet alleen de passieve toehoorder, maar geeft ook feedback op de informatie. Onderling vertrouwen is de basis voor een goede wisselwerking tussen cliëntenraad en bestuurder.

Instemmingsaanvragen

De volgende onderwerpen zijn ter instemming voorgelegd aan de cliëntenraad. Na beraad heeft de cliëntenraad ingestemd met de volgende voorstellen:

1. Het nieuwe schoonmaakbeleid
Bij het nieuwe schoonmaakbeleid worden duidelijke minimale eisen aan het schoonmaken gesteld en wordt de cliënt nadrukkelijk betrokken bij het schoonmaken. In december 2023 volgt een eerste evaluatie.
De cliëntenraad heeft ingestemd met het voorgenomen beleid.
2. Rookvrije ggz
Vanaf 2025 moeten alle zorginstellingen van de ggz rookvrij zijn. Dit past ook in het beleid van Fonteynenburg om meer aandacht aan een gezonde levensstijl te schenken. Om een rookvrije ggz te realiseren is een stappenplan opgesteld. Een werkgroep gaat hiermee aan de slag. De cliëntenraad was in eerste instantie niet vertegenwoordigd in de werkgroep, maar wordt op verzoek van de cliëntenraad alsnog toegevoegd.
De cliëntenraad heeft ingestemd met het stappenplan Rookvrije ggz.
3. Benoeming nieuwe vertrouwenspersoon
Twee leden van de cliëntenraad zijn betrokken geweest bij de benoeming van de nieuwe vertrouwenspersoon en hebben een kennismakingsgesprek met haar gehad.
De cliëntenraad heeft ingestemd met de voordracht.
4. Beleid Bewonersvakantie
De cliëntenraad heeft samen met de OR gevraagd om beleid met betrekking tot de mogelijkheid voor bewoners om met begeleiding op vakantie te kunnen gaan. In december is het stuk voorgelegd aan de cliëntenraad.
De cliëntenraad heeft ingestemd met het voorgenomen beleid.

Adviesaanvragen

De volgende onderwerpen zijn ter advies voorgelegd aan de cliëntenraad:

1. Wijziging Statuten Fonteynenburg

In het eerste concept kreeg de cliëntenraad slechts twee maanden de tijd om een kandidaat voor te dragen. Nadat de cliëntenraad bezwaar maakte tegen deze korte termijn is in overleg met de bestuurssecretaris een protocol benoeming Lid van de Raad van Toezicht opgesteld, waarin rol van de cliëntenraad vanaf de eerste stap vastgelegd is. In de Statuten is de termijn van twee maanden op verruimd naar zes maanden.
De cliëntenraad heeft een positief advies gegeven.

2. Profielschets nieuwe leden Raad van Toezicht

In december 2023 loopt de termijn af van twee leden van de RvT. Er is een profielschets opgesteld voor nieuwe leden. In overeenstemming met het opgestelde protocol wordt de profielschets voorgelegd aan de cliëntenraad.
De cliëntenraad heeft een positief advies gegeven.

3. Benoeming van twee nieuwe leden Raad van Toezicht

Na een eerder positief advies op de profielschets van nieuwe leden van de RvT is ook advies gevraagd van de cliëntenraad bij de voordracht van twee kandidaten.
De cliëntenraad heeft een positief advies afgegeven.

Initiatief cliëntenraad

Hoewel het niet vaak gebeurt heeft de cliëntenraad naast het advies- en instemmingsrecht ook nadrukkelijk het recht om zelf onderwerpen in te brengen bij de bestuurder.

Het volgende onderwerp is op initiatief van de cliëntenraad ingebracht.

1. Bewonersvakantie.

In overeenstemming met het nieuwe beleid van Fonteynenburg, met als uitgangspunt zelfredzaamheid en inschakelen van eigen netwerken, was het niet meer mogelijk voor bewoners van een locatie om met en onder begeleiding op vakantie te gaan. Met name voor de bewoners van de Startbaan, die naast hun psychische kwetsbaarheid ook door hun doofheid beperkt zijn in de communicatie met derden, is dit een groot gemis. De cliëntenraad werd ingeroepen om te bemiddelen, wat ertoe heeft geleid dat er beleid op bewonersvakantie is gemaakt en dat voor cliënten van Fonteynenburg een vakantie onder begeleiding mogelijk blijft.

Ter informatie

De volgende onderwerpen zijn ter informatie voorgelegd aan de cliëntenraad:

1. Verhoging van het voeding/huishoudbudget. Dit wordt jaarlijks in september geïndexeerd.

2. Rapportage van en verbeteracties naar aanleiding van een incident op een locatie in Zoetermeer.
De cliëntenraad vraagt aandacht voor nazorg voor cliënten die bij een incident aanwezig waren. Dit ontbreekt in de verbeteracties en is aangepast.
3. Jaarverslag 2023 van de vertrouwenscommissie
4. Voorlopige jaarcijfers 2022. De Cliëntenraad heeft gevraagd om voortaan alleen de definitieve jaarcijfers voor te leggen, om verwarring te voorkomen.
5. Forensisch wonen: het voornemen was om alle forensische cliënten op een plek te clusteren. De cliëntenraad was hier positief over. In verband met externe ontwikkelingen is dit voornemen uitgesteld tot januari 2024, waarna een beslissing volgt.
6. Strategische samenwerking van Fonteynenburg met externe partners.
7. Uitbreiding IJsdijkerstraat: omdat dit een beperkte verbouwing betreft, en het voor de cliënten geen fundamentele wijzigingen behelst, is geen instemming nodig.
8. Uitslag Medewerkertevredenheidonderzoek. De hoop wordt uitgesproken dat aan een volgend clienttevredenheidonderzoek ook zoveel aandacht wordt gegeven. De laatste keer heeft het onderzoek ambulante cliënten niet bereikt.
9. Kaderbrief 2024. De manier waarop dit aangeleverd is, is voor de cliëntenraad onwerkbaar. Het staat vol jargon en afkortingen, waardoor het zijn doel voorbijschiet. De doelstelling van de kaderbrief wordt hierdoor versluierd. Afgesproken is dat de kaderbrief volgend jaar in aangepaste en begrijpelijk vorm wordt aangeboden.
10. Invoering Clientportaal: Ondanks diverse toezeggingen is de cliëntenraad niet of nauwelijks betrokken geweest bij de invoering. De cliëntenraad spreekt zijn diepe teleurstelling hierover uit.
11. Roadmap Strategische samenwerking.
12. Incident Wisselspoor
13. Durfijmetmij: De cliëntenraad is geïnformeerd over de wens om de app Durfijmetmij beschikbaar te stellen voor cliënten van Fonteynenburg. De cliëntenraad was positief over dit initiatief.

Overige activiteiten van de cliëntenraad.

Vernieuwing Samenwerkingsovereenkomst

Verder is de Samenwerkingsovereenkomst tussen Fonteynenburg en de cliëntenraad opnieuw vastgesteld en getekend. De wijzigingen die in het addendum 2021 zijn vermeld zijn nu in de Samenwerkingsovereenkomst opgenomen samen met de overige wettelijke wijzigingen.

In de vergadering van november is de overeenkomst getekend door Marja van Leeuwen, bestuurder en Thomas Casteleijn, voorzitter van de cliëntenraad.

Contact achterban

In het kader van werving van nieuwe leden en contact met de achterban heeft de cliëntenraad de locatiebezoeken weer opgepakt.

Op 15 augustus heeft een delegatie van de cliëntenraad een bezoek gebracht aan de Startbaan in Zoetermeer.

Op 9 oktober zijn twee leden van de cliëntenraad aanwezig geweest bij een huiskameroverleg met bewoners van Puttershoek in Zoetermeer.

Ten slotte

De cliëntenraad kan terugkijken op een goed jaar. De tijdelijke afwezigheid door ziekte van een aantal leden heeft geen afbreuk gedaan aan het functioneren van de cliëntenraad.

Het inzetten op beter contact met de achterban heeft geleid tot nieuwe aanmeldingen voor de cliëntenraad.

Voor 2024 staan weer nieuwe uitdagingen klaar. De cliëntenraad gaat die vol vertrouwen aan. Ook in 2024 wordt weer ingezet op verdere professionalisering, meer contact met de achterban en een blijvende goede band met bestuurder. Zo blijven we samen werken aan betere zorg.

